

Avrupalı Kimliği*

Prof. Dr. Simber ATAY

Bugün Avrupa Birliği'ne giremedik, yahut belki de dün, pek iyi bilemiyorum. Gazetelerden haber aldım: "Avrupa Birliği'ne giremedik. İlişkiler sürecektir. Geçmiş olsun..." Bundan bir mana çıkmıyor. Belki de dün girememişizdir.

Aslında bayağı heveslenmiştim. Bir değişiklik olurdu. Neyse, sonra aklıma geldi. Avrupalı olmayı düşündüm. Yani ne demek diye; sanırım bu bir kavram. Nadiren de olsa fikirlerimi söylemek isterim. Laf aramızda, manifesto en hoşlandığım ifade tarzıdır. Favorim ise, XX. Yüzyıl ilk çeyreğinde beyan edilmiş Avart-garde manifestolardır. Ha bir de şair olamadık bari bir manifesto kaleme alalım:

- Hayat sanat, sanat hayattır.
- Lütfen mise-en-scene'siz yaşamayınız.
- Seyir zevki, bütün zevklerden önce gelir;
- Sofra kurmayın, natürmort yaratın.
- Ahlakın temeli sorumluluk duygusudur.
- Seremoniden asla taviz vermeyiniz.
- Terörü evcilleştirmenin en garantili yolu Barok'tan geçer.
- Sofistikasyon süreçlerine inanın tabii korkmazsanız. Çünkü bazen kurban olmak gerekir!
- Asalet, kayıtsızlık virtüozitesidir. Hemen Point de vue dergisine abone olunuz. www.pointdevue.fr.
- Serial killing fenomenini bir sosyal semptom olarak algılamak, Modernizm karşıtı en kitsch eleştiridir.
- Scientifique determination, Romantik bir temadır.
- Simya, kimyanın fantazyasıdır.
- Metafizikinizi muhafaza edin, cesaret verin: Symbolist esprinizi de, Naivitenizi korur!
- Krimnoloji, sistemimizi!
- Hakikati araştırırken geniş açı objektiflerini seçin!
- Şiddet, monolitik bir gerçektir!
- Sakın sosyolojik ya da psikolojik analize girişmeyin, komik olursunuz!
- Çok kültürlülük organizasyonu, emperyalizmin evde sahneye konmasıdır.
- Melodramlardan hoşlanırsınız?
- III. Reich defterini kapamayınız arkadaşlar! Demokrasinin gücü, totalitarizm hatıralarından beslenir.
- İstisnalar kaideyi bozmaz. Fürtwangler hariç!
- Bir hikaye sahibi olmak, uğrunda mücadele etmeye değer tek mülkiyettir.
- Bir hikaye anlatmayı bilmek, adalet için savaşmaktır.
- Evrensellik, hikayelerin ortak mülkiyetidir.
- Olayların iç yüzünü mü öğrenmek istiyorsunuz. Documenta kataloglarına bakın, Magnum arşivlerine değil!
- Avrupalı olmak gerçek sarışınlık gibidir. Ya öyledir ya değildir!
- III. Dünya'nın protez Avrupalıları, size iyi şanslar!
- Postmodern Edebiyatın, Buenos Aires'teki Milli Kütüphane'nin karanlık ve tozlu koridorlarında yeniden mayalandırıldığını unutmayın!
- "Harikakulade zenginliğine, bütün tetatlarına ve dahili buhranlarına rağmen Fransa ve Fransız medeniyeti ancak uzun ve maşeri bir tarih tecrübesinin kurabileceği bir vahdet arz etmektedir.

Fransa'da hür fikirlerle dindarlar aynı mayadan yapılmıştır. İnkılapçılarla muhafazakarlar aynı dili konuşurlar. Fikir adamları siyaset adamlarına karışırlar. Ve büyük alimler, sanatkarların dilinden anırlar. Millet'in bütün tabakalarında sanki müşterek bir fikir sermayesi, müşterek bir duygu seviyesi vardır ve hepsi hayattan aynı emellerin tahakkukunu isterler. Fransa bütün heyet ile bir şahsın vahdetine ulaşmıştır. O kendini bir şahıs olarak düşünür ve tarihi bir şahsın tarihi telakki eder. Coğrafyacıya göre Fransız toprağı, "Tarihi bir şahıs" olmuştur. Muhafazakar düşünceli tarihçiye göre Fransa krallarının yahut eğer tarihçi Michelet gibi ihtilal zihniyetine bağlı ise Fransız halkının bir ibdardır. Fransanın bu şahıslandırılması halkın şuuruna iyice işlemiştir. "Fransa gerçekten yaşamış olan en büyük manevi şahıstır." Bu nevi cümlelere halk yazılarında sık sık rast geliriz. Bu his millet'in ruhunda yaşar."¹

- Fransızlar tarihsel misyonlarını yine yerine getiriyorlar. Avrupalı olmayı tanımıyorlar.
- Nihayet özlenen rejenerasyon! Üstelik sinematografik!
- Oh! Mon Dieu! De la France!
- Szabo, Noe, Pitof, Zulawski, Kassovitz, hatta

Joffe, göçmen bürosu sosyal yardım görevlisi gibi takılan Besson bile ve Ünal - tabii o biraz sorunlu, çünkü ilk seyircileri Avrupalı değil - kimliğimizin ve davamızın garantörleridir.

- İzmir'de sinema seansları: 12:15,14:30, 16:45 ...
- Film uzunsa: 11:00 15:00 ...
-
- Artık önemi kalmadı. Sadece bekliyorum. Kütüphane memurunun gelmesini. Önümde uzun bir yol var. Manifesto ile şiirin, manifesto ile aforizmanın, aforizma ile sloganın, protesto ile sızlanmanın farklarını araştıracağım. Okuyacağım ve yazacağım sinemaya gidene kadar.....

¹ Fransız Medeniyeti Ernest-R-Curtus, Çeviren Sabahattin Eyüboğlu Devlet Basımevi İstanbul 1938 Sayfa 199.